

JP Aarhus 30. okt. 2019

Ejnar Skov har boet på Nygårdsvej Boform i 26 år. Hans søster Bente Skov Iversen er meget involveret i plejen af sin bror. Foto: Christian Lykking

Hyppige lederskift på bosteder bekymrer den øverste handicapchef

Over halvdelen af kommunens 34 bosteder har skiftet leder mindst to gange på 2,5 år. Et tilbud har haft fem ledere siden 2017.

ESBEN LARSEN MIKKELSEN

Esben.L.Mikkelsen@jp.dk

Hver gang et af kommunens bosteder for voksne med handicap skifter leder, bliver der tabt viden om pædagogiske og sundhedsrettede indsatser, samarbejdet med på-

rørende og tilbuddenes kultur og historie.

Derfor er det ifølge Natascha Mannemar Jensen, chef for Voksne, Job og Handicap, et stort problem, at der siden 2017 har været gang i svingdøren blandt ledere på flertallet af kommunens 34 bosteder.

Ifølge en opgørelse foretaget af kommunen for JP Aarhus har 15 bosteder skiftet leder to gange fra januar 2017 til august 2019. To bosteder har skiftet leder tre gange, mens et enkelt har skiftet leder fire gange og altså haft

fem forskellige ledere på 2,5 år.

»Jeg anerkender fuldt ud, at der er problemer. Jobbet er hårdt, og der er stor bevågenhed fra medier, pårørende og politikere. Men jeg har en klar målsætning om at få skabt stabilitet,« siger Natascha Mannemar Jensen, der forklarer tallene med bl.a. sygdommeldinger og to organisationsændringer, der har ført til både planlagte og uplanlagte lederskift.

»Vi skal have knyttet afdelingslederne tættere sammen. Vi skal dele viden og

lave ledernetværk, så man ikke står alene med svære udfordringer,« siger Natascha Mannemar Jensen, som tilføjer, at tre ekstra afdelingsledere er ved at blive ansat.

Man begynder forfra

Formand for Socialpædagogerne i Østjylland, Gert Landergren Due, kalder antallet af lederskift frygtelig højt.

»Lederskift er typisk et udtryk for pressede botilbud, hvor tingene ikke rigtig hænger sammen,« siger formanden, der understreger, at be-

boernes komplekse problemstillinger kræver, at ledelsen er tæt på medarbejderne.

»Lederne skal bl.a. give faglig sparring og input til, hvordan man inddrager sundhedsfaglige personer og eksperter. Men ved hvert lederskift begynder man forfra,« siger Gert Landergren Due, der ikke ser andre muligheder end at tilføre området flere penge.

Siden september har JP Aarhus besøgt tre bosteder for voksne med handicap, hvor pårørende har slået alarm over pressede pædago-

ger, højt forbrug af ufaglærte vikarer, mangel på pædagogiske indsatser samt dårlig hygiejne og rengøring. I dagens avis forklarer Bente Iversen, at hun enkelte gange har sovet på Nygårdsvej Boform i Højbjerg i frygt for utilstrækkelig overvågning af sin multihandicappede bror.

Samtidig har Socialtilsyn Midt og Styrelsen for Patient-sikkerhed beskrevet store problemer på flere bosteder.

AARHUS, side 6-7

Bente Iversen sover hos sin syge bror i frygt for mangelfuld overvågning

Siden 2017 har Nygårdsvej Boform i Højbjerg for voksne med svære handicap haft fem forskellige ledere. En pårørende forklarer, at hun har overtaget meget af sygeplejen og efterlyser en pædagogisk retning.

ESBEN LARSEN MIKKELSEN

Esben.L.Mikkelsen@jp.dk

De seneste mange år har den 67-årige Ejnar Skov været plaget af nogle kraftige lungebetændelser. Ikke sådan nogle som hos de fleste giver feber, hoste og slim i en uge eller to, men sådan nogle, hvor han jævnligt skal have suget sekret fra munden for at kunne trække vejret, have

penicillinbehandling og er i fare for at dø.

Det har skærpet de problemer, som Bente Iversen oplever på Nygårdsvej Boform i Højbjerg, hvor hendes multi-handicappede storebror, Ejnar Skov, bor.

»Det har virkelig været en kamp. Jeg har enkelte gange overnattet hos min bror, fordi jeg var utryg ved, at han skulle ligge alene, når han har været alvorligt syg. Der er kun en eller to nattevagter i huset, og den eneste overvågning er en babyalarm over min brors seng,« siger hun.

Vask, mad, i seng

Ejnar Skovs hoved falder langsomt ned mod den højre skulder. Han er spændt fast i en kørestol, og en fletkurv med dimser, som han godt kan lide at sortere, er stillet foran ham. Ejnar Skov har en

god dag og er tæt på at falde i søvn, mens Bente Iversen fortæller om udviklingen på Nygårdsvej Boform, der i dag har 21 beboere og har været Ejnar Skovs hjem i 26 år, siden bostedet blev indviet i juli 1993.

I begyndelsen var der virkelig liv, forklarer Bente Iversen. Medarbejdere og beboere hyggede og udviklede sig sammen, og der var overskud til pædagogisk arbejde, som kunne være så simpelt, som at Ejnar Skov hjalp med at skrælle kartofler.

»Men især de seneste tre år er det, som om sparekniven virkelig har ramt, og det kan virkelig mærkes på beboernes og personalets trivsel. Der bliver sjældent sat gang i aktiviteter, og personalet har ingen tid til at udføre pædagogiske opgaver. I dag handler det meget om at udføre

basale behov. Beboerne skal op, de skal vaskes, der skal sørges for mad, og beboerne skal i seng igen,« siger hun.

En tilfældig tv-kanal

Ejnar Skov blev født med en hjerneskade i 1952 på Grønland, fordi hans mor, uvidende om sin graviditet, fik røntgenstråler i forbindelse med en tuberkulose sygdom. Da det ikke var muligt at behandle Ejnar Skovs epileptiske anfald på Grønland, blev han sendt til Danmark, og familien fulgte med. I 1959-1960 blev Ejnar Skovs to søstre født, og ifølge Bente Iversen har familien altid været meget tæt.

Først som 40-årig flyttede Ejnar Skov hjemmefra og ind på Nygårdsvej Boform. Dengang var han meget social, hjalp med at dække bord, deltog i de mange aktiviteter

på stedet og kørte andre beboere rundt i kørestol.

I dag sker der ikke meget i beboernes hverdag, siger Bente Iversen. De bruger et par formiddagstimer på at synge og spille musik i aktivitetshuset. Men ellers bliver beboerne ofte kørt ind i bostedets dagligstue, hvor der bliver tændt for en tilfældig kanal på tv'et.

»Det er ikke, fordi personalet ikke vil. Medarbejderne er supergode, også de ufaglærte. Men der er blevet skåret ned på personale, og man har taget ufaglært personale ind. Det kan være et problem, i forhold til hvor tunge problemer beboerne har. Der er mødt til at komme kompetencer og flere medarbejdere ind i huset, for at personalet kan udføre det arbejde, de skal,« siger Bente Iversen, der mener, at stedet lider under

fraværet af en fast pædagogisk linje:

»Det er et ledelsesmæssigt ansvar. Men jeg tror, det er svært at skabe en linje, fordi der ikke har været en fast ledelse, som over længere tid har formået at implementere tingene.«

Mest sondebad

En opgørelse foretaget af Aarhus Kommune for JP Aarhus over ledelseskift på kommunens 34 bosteder for voksne med handicap viser, at over halvdelen har oplevet to eller flere ledelseskift fra begyndelsen af 2017 til og med august 2019. Nygårdsvej Boform har en træls rekord med fem forskellige ledere i perioden.

Den manglende pædagogiske linje har ifølge Bente Iversen bl.a. betydet, at pårørende, kontaktpersoner og

ledelsen ikke længere holder årlige pædagogiske udviklingsamtaler om Ejnar Skov. Den seneste foregik i 2016.

»Under samtalerne lagde vi planer for, hvad der skulle ske for Ejner. Måske var han blevet dårligere på nogle punkter, som krævede mere fokus fra personalet, eller måske skulle man arbejde med, at han skulle blive ved med at spise for at opretholde den funktion. I dag får han hovedsageligt sonde-mad,« siger hun, der langsomt har overtaget en stor del af den sygeplejefaglige indsats for Ejner Skov.

»Jeg har forklaret uflagtært personale, hvordan tingene skulle gøres,« siger hun og hvier et hæfte frem fra en hylde, som hun selv har skrevet og printet, »den her mappe beskriver, hvornår Ejnar skal suges for sekret, og hvor-

”

Jeg har henvendt mig til pressen, fordi hvis der ikke er nogle, der begynder at reagere på, hvad vi ser og oplever omkring vores pårørende på Nygårdsvej, sker der ingen ting.

Bente Iversen, søster til Ejnar Skov, der er handicappet og har boet på Nygårdsvej Boform i 26 år

dan rengøring af materialet bruges, så man undgår bakterier.«.

Ellers var Ejnar Skov død

Bente Iversen tørrer en klat savl af Ejnar Skovs mundvige, mens hun forklarer, at hun sammen med sin brors læge har sørgt for bl.a. at skaffe et sugearræt og et apparat kaldet Cpap til at hjælpe broderen med at holde luftvejene frie for sekret:

»Ellers tror jeg, at Ejnar var død. Når han læner sig op ad en lungebetændelse, ringer personalet til mig og spørger, om de skal ringe til vagtlægen eller akutteamet. Jeg er heldigvis klædt på som sygeplejerske, men det gælder ikke alle pårørende, og i bund og grund burde bostedet varetage de opgaver.«

Ejnar Skov er vågnet og er kørt ind på bostedets fælles

stue. Herfra har der under det meste af interviewet lydt en konstant og høj brummen fra en medbeboer. En anden sidder i en kørestol og leger med en gummining. Flere af beboerne på Nygårdsvej Boform har Ejnar Skov kendt i årevis. En tidligere beboere var så god en ven, at Ejnar Skovs helbred tog et permanent skridt i den forkerte retning, da vennen døde for tre år siden.

»Jeg ved, at der ikke kan laves mirakler på området. Men jeg har henvendt mig til pressen, fordi hvis der ikke er nogen, der begynder at reagere på, hvad vi ser og oplever omkring vores pårørende på Nygårdsvej, sker der ingenting. Vi er nødt til at kæmpe for, at forholdene for vores pårørende kan blive bare en lille smule bedre,« siger Bente Iversen.

Ejnar Skovs lillesøster Bente Iversen er sygeplejerske, og har derfor kendt til og skaffet apparater, der kunne hjælpe hendes bror med at trække vejret under lungebetændelser.
Foto: Christian Lykking

Kritik af bosted gør indtryk på handicapchef

Pårørende skal inddrages i omsorgen for beboere på bosteder, men balancen skal være i orden, siger borgercenterchef efter kritik af Nygårdsvej Biform i Højbjerg.

ESBEN LARSEN MIKKELSEN

Esben.L.Mikkelsen@jp.dk

Selv om vi i sagens natur har begrænsede ressourcer og altid kunne ønske os flere, bør ingen pårørende være usikre på, om vi kan løse vores opgaver på forsvarlig vis.

Sådan skriver chefen for Borgercenter Syd, Jacob Thiesen, i et mailsvar på kritikken af forholdene på Nygårdsvej Biform i Højbjerg, som hører under centret.

Bente Iversen har i JP Aarhus beskrevet, hvordan hun har sovet hos sin 67-årige multihandicappede bror med livsfarlig lungebetændelse, fordi hun er utryk ved bostedets overvågning. Hun mener også, at fire ledelsesskift på bostedet siden 2017 har ført til en mangel på pædagogisk og

sygeplejefaglig retning. Desuden forklarer Bente Iversen, at en del af den sygeplejefaglige indsats for sin bror er tilfaldet hende.

Kritikken gør indtryk, fastslår Jacob Thiesen.

»Vi oplever, at der er et godt og tæt samarbejde med de pårørende i vores tilbud. Det er blandt andet naturlig praksis i Borgercenter Syd at konsultere de pårørende, som jo kender borgerne allerbedst, og som i mange tilfælde også sætter pris på at blive inddraget i arbejdet med at drage omsorg for borgerne, deres pårørende. Når det er sagt, skal der selvsagt løbende findes en balance i forhold til, hvor meget de pårørende inddrages i omsorgen,« skriver han.

Ringes op ved behov

Jacob Thiesen forholder sig i sin mail ikke til det høje antal lederskift, men understreger, at medarbejderne på Nygårdsvej Biform dagligt yder en stor indsats for at give borgerne den bedst mulige støtte og omsorg.

»Da det meste af personalet har en pædagogisk og ikke en sygeplejefaglig baggrund, koordineres den

sundhedsfaglige indsats af Borgercenter Syds tværgående sundhedsfaglige team. Biformen har også et fast samarbejde med et lægehus. Lægen konsulterer fast borgerne hver anden måned og kan desuden ringes op ved behov,« skriver han.

MANGE LEDELSESKIFT

Aarhus Kommune har for JP Aarhus opgjort antallet af ledelsesskift på kommunens 34 bosteder for voksne med handicap.

I perioden januar 2017 til august 2019 er der sket følgende:

Ingen lederskift: seks bosteder

Et lederskift: 10 bosteder

To lederskift: 15 bosteder

Tre lederskift: 2 bosteder

Fire lederskift: 1 bosted

Aarhus Kommune har foretaget opgørelsen ved at tage stikprøver på bostederne på bestemte tidspunkter, og er navnet på lederen skiftet, tæller det som et ledelsesskift.